

**Nota ouderenbeleid 2005-2009
in de
gemeente Echt-Susteren**

Duidelijk – Haalbaar – Betaalbaar – Toetsbaar

1. INLEIDING	3
2. DOEL EN DOELGROEP VAN DE NOTA OUDERENBELEID	4
3. GEBIEDSOMSCHRIJVING EN DEMOGRAFISCHE ONTWIKKELINGEN.....	6
4. GEBRUIK VAN DE VOORZIENINGEN.....	8
5. DE GEMEENTE ALS REGISSEUR.....	9
6. KERNGERICHT WERKEN.....	10
7. WONEN EN HUISVESTING.....	12
8. WELZIJN	14
9. MANTELZORG, ZORG EN DIENSTVERLENING	16
10. ONTWIKKELINGEN NAAR DE WET MAATSCHAPPELIJKE ONDERSTEUNING (WMO).....	18
11. FINANCIËLE MOGELIJKHEDEN.....	20
12. ACTIEPUNTEN.....	21
BIJLAGE 1: LIJST MET AFKORTINGEN EN BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN.....	22
BIJLAGE 2: DEMOGRAFISCHE GEGEVENS	23
BIJLAGE 3: HUISKAMERPROJECT	26
BIJLAGE 4: WIJKSTEUNPUNT HET PRINSENHOF KONINGSBOSCH	27
BIJLAGE 5: WARME MAALTIJDEN	28
BIJLAGE 6: MEER BEWEGEN VOOR OUDEREN	30
BIJLAGE 7: SUBSIDIES SENIORENVERENIGINGEN	31
BIJLAGE 8: CENTRAAL LOKET/INFORMATIEPUNT.....	39
BIJLAGE 9: KLUSSENDIENST.....	40
BIJLAGE 10: OUDERENADVISING EN CURSUSWERK	41

1. Inleiding

Deze nota ouderenbeleid gemeente Echt-Susteren is op dit beleidsterrein een eerste kadernota in de fusiegemeente Echt-Susteren. De harmonisatie van beleid (het afstemmen) is een direct gevolg van het samengaan van de voormalige gemeenten Echt-Susteren.

In de nota zijn de doelstellingen, aanbevelingen en actiepunten geformuleerd. Het is van belang dat de in de nota genoemde actiepunten haalbaar en betaalbaar zijn. Hiervan uitgaande te beoordelen en te toetsen in hoeverre realisatie heeft plaatsgevonden.

De nota is in de voorbereidingsfase tot stand gekomen met behulp van een delegatie van de seniorenraad Echt-Susteren, zorgcentra De Egthe en Vastrada, SWE¹ en de gemeente Echt-Susteren, de zogenaamde begeleidingsgroep. Deze groep heeft ervoor gekozen via een symposium het draagvlak te verbreden.

Gemeenten hebben al jaren een taak om het wonen en welzijn van ouderen te bevorderen. Gemeenten krijgen steeds meer verantwoordelijkheid rondom het ouderenbeleid en nemen de regierol op zich. De gemeente heeft samen met haar partners een verantwoordelijkheid in de beleidsbepaling en begeleiding. Ze stimuleert de gedachtebepaling en stemt het werk op elkaar af. Zij brengt partners rondom de tafel om visie en uitvoering te bespreken. Zij draagt eraan bij dat vraag en aanbod op elkaar worden afgestemd.

De vergrijzing en de tendens om integraal te gaan werken over de grenzen van taakgebieden heen, stimuleren gemeenten tot een integraal ouderenbeleid. Gemeenten zullen steeds actiever moeten worden op het terrein van ouderenbeleid. Deze nota is een weerslag van die ontwikkeling.

Naast de basispakketten die zijn opgesteld moet gekeken worden naar toekomstige ontwikkelingen en het ontstaan van problemen bij de diverse groepen van ouderen. Het is cruciaal dat ouderen aangeven wat belangrijk voor hen is (vraaggestuurd), de vraag die tevens gesteld moet worden is of een gemeente, instelling of zorgorganisatie aan de vraag kan voldoen (vraaggericht). Indien men pleit voor goede dienstverlening aan burgers en hierdoor de openingstijden moet verlengen betekent dat dat hierdoor de dienstverlening in de kostensfeer verhogend zal werken. Vragen die gesteld en beantwoord dienen te worden zijn:

- moet alles wat gevraagd wordt ook geleverd worden?
- moet er in elke kern een wijksteunpunt/accommodatie zijn?
- moet er in elke kern een infopunt zijn?
- moet elk(e) wijksteunpunt/accommodatie 8 uur per dag bereikbaar zijn?
- moet een instelling/gemeente altijd bereikbaar zijn?
- moet te allen tijde maatwerk worden geleverd?

¹ SWE: Stichting Welzijnswerk Echt, instelling voor welzijnswerk en kinderopvang in de gemeente Echt-Susteren

2. Doel en doelgroep van de nota ouderenbeleid

Het ouderenbeleid van de gemeente Echt-Susteren gaat uit van het volgend doel: ouderen in de gemeente Echt-Susteren dienen zo lang mogelijk zelfstandig, als volwaardige burgers in de eigen leefomgeving, tenminste daar waar dat mogelijk is, te kunnen wonen en deelnemen aan de samenleving, ondanks eventuele fysieke, psychische of andere beperkingen.

De nota tracht op basis van:

1. een blik in de toekomst inzake bevolkingsontwikkelingen van de gemeente Echt-Susteren, gespecificeerd naar kern;
2. een beschrijving van de plaatselijke situatie van ouderen;
3. een beschrijving van bestaande voorzieningen voor ouderen;
4. een inventarisatie van belangrijke ontwikkelingen;

te komen tot beleidsaanbevelingen (actiepunten) voor het gemeentelijk ouderenbeleid voor de periode 2005-2009 onder het motto: haalbaar, betaalbaar, toetsbaar en doelgericht.

De gemeente is voornemens dit doel te bereiken door:

- er zorg voor te dragen dat ouderen zelfstandig kunnen blijven wonen;
- te bevorderen dat ouderen contact houden met de samenleving in het algemeen en hun directe omgeving in het bijzonder;
- goede belangenbehartiging, voorlichting en advies noodzakelijk zijn;
- voldoende mogelijkheden voor deelname aan vrijwilligerswerk, sociale, culturele, sport en preventieve beweeg en gezondheidsactiviteiten mogelijk zijn;
- preventieve beweeg- en gezondheidsactiviteiten waarbij alle ouderen toegang dienen te hebben (aansluiting bij een organisatie is niet verplicht);
- een basispakket op te stellen op het gebied van zowel woon, welzijn als zorgvoorzieningen;
- extra aandacht te bieden voor de kwetsbare ouderen, met name alleenstaande ouderen die financieel in een achterstandsituatie kunnen raken;
- er zorg voor te dragen dat voorzieningen aanwezig zijn om de mobiliteit van ouderen te waarborgen.

In deze nota zullen drie leeftijdscategorieën worden onderscheiden:

1. ouderen in de leeftijd van 55 tot 65 jaar

Deze ouderen zijn bezig met het afronden van hun werkzame leven of zijn recentelijk gepensioneerd. Dat betekent een belangrijke verandering in het dagritme en het wegvallen van het sociale contact, dat op het werk zo vanzelfsprekend was. Tevens verlaten de kinderen in deze periode het ouderlijke huis of hebben dit reeds verlaten. Persoonlijke ontplooiing en voldoening zullen voortaan elders gevonden moeten worden.

2. ouderen in de leeftijd 65 tot 75 jaar

Deze groep ouderen valt te omschrijven als AOW- en pensioengerechtigd. Over het algemeen zijn deze ouderen nog niet zo hulpbehoevend en goed in staat zich zelfstandig te redden. Wel hebben sommigen enige ondersteuning nodig om zelfstandig te blijven functioneren.

3. ouderen in de leeftijd van 75 jaar en ouder

Na het 75-ste levensjaar lopen ouderen uit deze groep een groter risico hulpbehoevend te worden. Ook wordt het aandeel ouderen dat niet langer in staat is zelfstandig te blijven wonen en derhalve een zelfstandig leven te leiden groter. In deze groep is meer ondersteuning nodig.

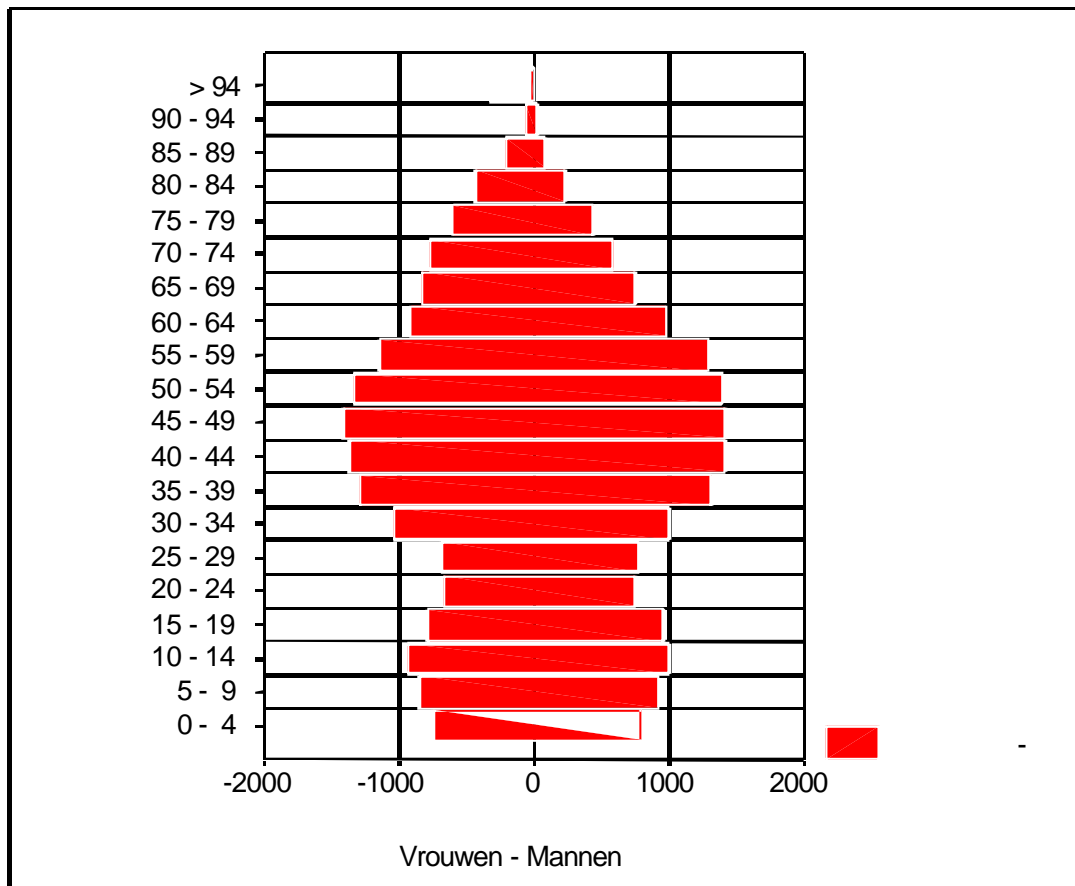
Naast het bovenstaande onderscheid in leeftijd verschillen ouderen, evenzo als de rest van elke leeftijdsgroep in onze gemeente, in levensstijl, sociale positie, opleidingsniveau en inkomen.

3. Gebiedsomschrijving en demografische ontwikkelingen

De fusiegemeente Echt-Susteren is op 1 januari 2003 ontstaan door de vrijwillige samenvoeging van de voormalige gemeenten Echt en Susteren. De gemeente ligt ingeklemd tussen de landgrenzen met België en Duitsland en vormt een landelijke buffer tussen de steden Roermond in het noorden en Sittard-Geleen in het zuiden. Naast twee min of meer verstedelijkte gebieden (Echt en Susteren) kent de gemeente tal van kleine kernen en buurtschappen.

Op 1 januari 2004 telde Echt-Susteren 32.168 inwoners, het aantal woningen bedroeg 13.320 en de totale oppervlakte 10.347. Qua inwoneraantal is Echt-Susteren de 10de gemeente van Limburg.

De landelijke trends van vergrijzing en ontgroening zijn ook in Echt-Susteren herkenbaar. Opvallend echter is de bovenmatige vergrijzing: de bevolkingsopbouw in de gemeente kenmerkt zich door een groter aandeel 50-plussers in vergelijking tot de regio en de rest van Nederland. Zo'n 38% van de bevolking van Echt-Susteren is ouder dan 50 jaar, tegenover 30% van de bevolking van Nederland. Het aantal 15- tot 30-jarigen is sterk ondervertegenwoordigd (14% ten opzichte van landelijk 19%).

Leeftijdsopbouw per 1 januari 2004

Omschrijving	Echt-Susteren	Limburg
Bevolking	32.226	1.139.048
Bevolkingsgroei	+ 119	- 2.841
Aantal inwoners per m ²	310	516
Aandeel koopwoningen	56,5%	60,2%
Onder/rond sociaal minimum	8%	9,4%
WAO	20,6%	16,8%
65-plussers	15,6%	15,6%
Allochtonen	16,6%	19,6%
Banengroei 1999-2003	4,5%	1,2%
Werkt in gemeente	40,2%	51%
Werkloosheid	8,2%	10,5%

4. Gebruik van de voorzieningen

In opdracht van de provincie Limburg wordt in 2004 door het bureau Companen een onderzoek verricht inzake het opstellen van een visie op Wonen, Welzijn en Zorg in de regio Midden-Limburg Oost. In dit kader worden enkele uitvoeringprogramma's opgesteld. De gemeente Echt-Susteren en de gemeente Maasbracht zijn ingedeeld in het cluster Zuid van de Regio Midden-Limburg Oost. Bij de opstelling van het uitvoeringsprogramma Wonen, Welzijn en Zorg is een groot aantal partijen betrokken: gemeenten, corporaties, provincie, zorgkantoor, zorgaanbieders, aanbieders van welzijn en consumentenorganisaties. In gezamenlijkheid wordt getracht om in een proces richting te bepalen voor een nieuwe samenhangende structuur op het gebied van wonen, welzijn en zorg. Dit proces zal in de komende jaren vervolg moeten krijgen, waarbij de gemeenten gezamenlijk invulling geven aan de regierol.²

Voor een overzicht van de voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg wordt verwezen naar de visie en het uitvoeringsprogramma WWZ van het onderzoeksbureau Companen.

De benoemde "witte vlekken" zijn tevens input voor het ouderenbeleid, en zullen in de nog op te stellen jaarprogramma's aan bod komen. Hierbij zal tevens een volgorde van aanpak worden vastgesteld (prioritering).

Actiepunten:

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek van Companen de actiepunten van de Nota Ouderenbeleid meenemen en daar waar mogelijk integreren.
De witte vlekken op het gebied van wonen, welzijn en zorg met betrokken partijen bespreken en daar waar mogelijk oplossen onder de noemer: duidelijk, haalbaar, betaalbaar en toetsbaar.

² Uit: concept visie en uitvoeringsprogramma WWZ cluster Zuid

5. De gemeente als regisseur

Om te komen tot een vraaggericht aanbod aan voorzieningen op de terreinen wonen, welzijn en zorg regisseert de gemeente Echt-Susteren het interactieve beleidsproces, ook met betrekking tot het ouderenbeleid. Een voorbeeld van dit proces is deze nota ouderenbeleid. De VNG (Vereniging van Nederlandse Gemeenten) vat de regierol van de gemeente samen in vijf functies, namelijk:

1. Stimuleren van nieuwe ontwikkelingen en het zorgdragen voor voldoende variëteit. De gemeente moet de verantwoordelijke partijen bij het proces betrekken en stimuleren dat zij vanuit hun eigen verantwoordelijkheid een bijdrage leveren aan het proces van beleidsontwikkeling en uitvoering van het ouderenbeleid;
2. Situeren. De gemeente heeft kennis en overzicht van het netwerk van betrokken partijen en bestaande initiatieven en kan die bij elkaar brengen. De gemeente moet dan ook het initiatief nemen om ten aanzien van het ouderenbeleid de betrokken partijen bij elkaar te brengen;
3. Steun creëren. De gemeente moet het draagvlak van de betrokken organisaties en instellingen uit het netwerk binnen het ouderenbeleid realiseren en behouden;
4. Structureren. De gemeente dient de netwerken inzake het ouderenbeleid te onderhouden, afspraken te maken over de te verwachten resultaten en te toetsen of de afspraken zijn nagekomen en de verantwoordelijkheden toedelen;
5. Sturen. De gemeente moet gebruik maken van de sturingsinstrumenten en activiteiten en nieuwe initiatieven stimuleren met het geven van o.a. financiële prikkels.

Veranderende wetgeving en een nieuwe taak van de gemeente Echt-Susteren als regisseur van het ouderenbeleid zal van grote invloed zijn op het tot dusver gevoerde beleid. De gemeente Echt-Susteren krijgt een meer actieve rol door het voeren van integraal beleid, door als organisator van het proces op te treden alsmede door te stimuleren, steun te creëren, te structureren en te sturen binnen het ouderenbeleid. Het doel van deze regierol moet uiteindelijk zijn dat ouderen in de gemeente Echt-Susteren een basispakket aan voorzieningen wordt aangeboden dat hen in staat stelt zo lang mogelijk de regie over het eigen bestaan te houden en op deze manier zelfstandig in de eigen omgeving, eigen kern, te kunnen blijven wonen. Om dit basispakket te realiseren is samenwerking tussen de diverse partijen noodzakelijk.

Actiepunt:

De gemeente stimuleert de totstandkoming en begeleidt de overlegstructuur van ouderenorganisaties (koepel).

6. Kerngericht werken

Bij veel mensen bestaat de indruk dat het kernenbeleid een nieuw belangrijk gemeentelijk beleidsterrein is dat oplossingen gaat brengen voor alle problemen die zich in de kleine woongebieden voordoen. Beslissingen met betrekking tot deze problemen worden uitgesteld tot de komst van het zogenaamde kernenbeleid. Geconstateerd wordt dat de verwachtingen ten aanzien van het kernenbeleid in onze gemeente hoog zijn. Nochtans moet nadrukkelijk gewaarschuwd worden voor te hoog gespannen verwachtingen in dit verband. De mogelijkheden om door middel van gemeentelijk beleid situaties te verbeteren zijn beperkt.

Schaalvergroting in de zorg en in de dienstverlenende sector heeft er inmiddels toe geleid dat de plaatselijke kruisgebouwen zijn gesloten en banken en postagentschappen uit de kernen zijn verdwenen. Deze ontwikkeling is niet door gemeentelijk beleid afgewend kunnen worden.

Centralisatie van zorgfuncties en hulpverlening kan niet door de gemeente voorkomen worden. De problematiek van de bereikbaarheid van de centrale huisartsenposten voor inwoners van Koningsbosch en Maria Hoop en de onmacht, die wij daarbij moesten ervaren, ligt eenieder nog vers in het geheugen. Ook het verdwijnen van de middenstand uit de kernen, is ten dele een gevolg van de noodzaak voor de gemeente om zijn winkels te centraliseren in de hoofdkern en daarmee een hoger belang, namelijk het behoud van de positie als winkelgemeente in de regio veilig te stellen. Een ander zeker niet onbelangrijke oorzaak van deze ontwikkeling is uiteraard de marktwerking. De doorsnee buurtwinkel kan nu eenmaal niet concurreren met de supermarkt in centrum of de stad. Ook de burgers in de kernen zijn geen dief van hun eigen portemonnee.

Het moge duidelijk zijn dat het speelveld van de gemeente op het gebied van “kernenbeleid” zijn beperkingen heeft. Deze beperkingen mogen er zeker niet toe leiden dat de situatie in de kernen zonder meer geaccepteerd wordt en als niet te beïnvloeden wordt afgedaan. Anderzijds moet erkend worden dat er veel krachten in het geding zijn, die het de gemeente bijzonder lastig, zometoest onmogelijk maken de leefbaarheid in de kernen op peil te houden of te verbeteren.

De problematiek van onze kernen verdient zonder meer de aandacht van het gemeentebestuur. De kansen, die zich voordoen hierbij een goed resultaat neer te zetten moeten zeker benut worden.

De gemeente Echt-Susteren onderscheidt de volgende 9 kernen:

- Echt (met de deelgebieden Berkelaar, Gebroek, Aasterberg en Ophoven);
- Susteren (met de deelgebieden Mariaveld en Heide);
- Groot-Peij (met de deelgebieden Peij, Slek, Hingen en Schilberg);
- Maria Hoop (met de deelgebieden Echterbosch en Putbroek);
- Roosteren (met de deelgebieden Oud-Roosteren, Visserweert en Illikhoven);
- Dieteren;
- Nieuwstadt;
- Koningsbosch;
- St. Joost.

Betreffende gebiedsindeling vormt een kader voor de beleidsontwikkeling op alle gemeentelijke beleidsterreinen.

Ook is gedefinieerd dat een kern voorzien is van bepaalde basisvoorzieningen. Onder basisvoorzieningen wordt in het kader van het kernenbeleid verstaan:

- een kerk
- een peuterspeelzaal
- een basisschool
- een redelijk verenigingsleven, en
- een ontmoetingsplek in de vorm van een gemeenschapsaccommodatie.

Vanaf 2005 zullen t.b.v. de onderscheiden kernen Dorps Ontwikkelings Plannen worden opgesteld. Het is nuttig en noodzakelijk de beleidsvoornemens m.b.t. het ouderenwerk en gehandicaptenbeleid hierin te integreren.

Actiepunten:

De gemeente als regisseur ziet toe op en werkt mee aan voldoende samenhang en afstemming van diverse beleidsterreinen en de organisaties die daarbij een rol vervullen.

De onderhavige nota ouderenbeleid wordt aangemerkt als input voor de nog op te stellen Dorps Ontwikkelings Plannen (DOP).

7. Wonen en huisvesting

De gemeente zal als eerstverantwoordelijke voor het ouderenbeleid een goede afstemming van wonen, welzijn en zorg dienen te bewerkstelligen.

Door de toenemende ontkoppeling van wonen en zorg zal de betekenis van de intramurale zorg afnemen. Decennia lang heeft men ingezet om ouderen te concentreren in grootschalige voorzieningen om hen aldaar betere zorg en opvang te kunnen bieden. Alhoewel deze intramurale voorzieningen altijd in zekere mate noodzakelijk zullen blijven, ligt het speerpunt van beleid nu op het zo lang mogelijk zelfstandig huisvesten van ouderen. In het verlengde hiervan willen de instellingen meewerken aan de extramuralisering: minder mensen binnen de muren van een instelling.

De groep 55-plussers zal in de komende jaren sterk toenemen in omvang. Onder deze groep is er sprake van uiteenlopende woonwensen. Hiervoor is een gedifferentieerd woningbouwprogramma in de vorm van woonzorgcomplexen, aanleunwoningen, reguliere seniorenwoningen (allen 0-tredenwoningen) noodzakelijk. Ook kunnen aanpassingen in bestaande woningen soelaas bieden, de senioren kunnen dan in hun eigen woning blijven wonen, waarbij de zorg op maat wordt geleverd.

Daarnaast bestaat de mogelijkheid om een meergeneratiewoning te bouwen c.q. een bestaande woning uit te breiden, zodat ouderen kunnen inwonen bij hun kinderen. Daar waar de fysieke ruimte aanwezig is en het stedenbouwkundig verantwoord is, zal de gemeente medewerking verlenen aan de (ver)bouw van dergelijke woningen. Uitgangspunt bij het langer zelfstandig blijven wonen is de keuzevrijheid van de consument. Zelfstandig wonen kan worden verlengd als er een adequate welzijnstructuur aanwezig is en als er sprake is van een goed zorgaanbod. In overleg met een projectontwikkelaar of woningstichting zal de gemeente altijd trachten te bewerkstelligen dat nieuw te bouwen woningen geschikt zijn voor senioren (nul-treden). In de particuliere bouw is deze ontwikkeling ook zichtbaar.

Momenteel wordt er in regionaal verband (regio Midden-Limburg Oost) een visie opgesteld, waarin de aspecten wonen, welzijn en zorg integraal worden benaderd (de nota is in het najaar van 2004 in de afrondende fase). Alle betrokken partijen, waaronder de consumentenorganisaties, op het gebied van wonen, welzijn en zorg hebben hun steentje bijgedragen aan de totstandkoming ervan. Deze nota geeft de (toekomstige) tekorten en overschotten in de diverse voor senioren geschikte woonvormen aan. Daarnaast worden ook de witte vlekken op het gebied van zorg en welzijn genoemd. Conclusie voor de gemeente Echt-Susteren is dat op het gebied van grootschalig en kleinschalig geclusterd er voldoende aanbod en initiatieven zijn. In de sfeer van nul-tredenwoningen en zorgwoningen zal er nog veel gebouwd moeten worden. Het realiseren van individuele zorgwoningen is echter afhankelijk van de mogelijkheid tot het brengen van zorg aan huis.

Plannen in ontwikkeling.

Er zijn enkele grotere projecten te benoemen, welke op de korte of middellange termijn worden afgerond.

- Woonzorgzone 't Thaal te Pey.
 - 24 kleinschalig geclusterde woningen (Orbis)
 - 16 plaatsen voor gehandicapten (Pepijn en Paulus)
 - 60 appartementen/zorgwoningen (Orbis en Woongoed 2-Duizend)
- Voormalig gemeentehuis Susteren:
 - 18 kleinschalig geclusterde woningen (Daelzicht)
 - 6 0-tredenwoningen (Woonprofiel)
- Roosteren (locatie voormalige basisschool):
 - 16 huurwoningen (Woonprofiel)

De Stichtingen Pepijn & Paulus en Daelzicht werken mede ten behoeve van de ouder wordende gehandicapten.

Actiepunt:

De in het kader van het project Wonen, Welzijn en Zorg geconstateerde woningbehoefte (witte vlekken) verdient bijzondere aandacht. De gemeentelijke afdeling Bouwen en Milieu is hiervoor verantwoordelijk.

8. Welzijn

De gemeente is voornemens een **basispakket** welzijnsvoorzieningen samen te stellen opdat ouderen als volwaardige burgers kunnen deelnemen aan de samenleving. Het basispakket is afhankelijk van:

- de behoefte die voor de doelgroep minimaal noodzakelijk is.
- het basispakket mag nooit afhankelijk zijn van de financiële middelen.
- invulling van het basispakket is afhankelijk van de prioriteitsstelling en de financiële middelen die de gemeente hiervoor beschikbaar stelt.

Het basispakket dient te voldoen aan een aantal criteria. Uitgangspunt dienen kwaliteitseisen te zijn waarbij de kwaliteit van leven centraal staat.

Een basispakket kan voor zowel de gehele gemeente als voor de verschillende kernen worden opgesteld.

De kwaliteitseisen waaraan de verschillende onderdelen van het basispakket moeten voldoen zijn:

- bereikbaarheid
- toegankelijkheid (zowel fysiek als financieel)
- bruikbaar
- eenvoudige regelgeving (formulier e.d.)

Tevens dient uitgangspunt te zijn dat door welzijnswerk de onafhankelijkheid van ouderen wordt versterkt en het een stimulans moet zijn om aan het maatschappelijk leven deel te nemen. Daarnaast dienen de behoeften van de verschillende groepen ouderen, om zo lang mogelijk thuis te kunnen blijven wonen, onderzocht te worden. De gebieden waarop het basispakket betrekking heeft, betreffen:

- sociale participatie
- activering
- informatie en advies
- hulpverlening en begeleiding
- ondersteuning
- mobiliteit

De volgende onderdelen zullen in het basispakket welzijn voor ouderen worden opgenomen:

- huiskamerprojecten
- wijksteunpunten/accommodaties
- beweeg- en gezondheidsactiviteiten
- centraal loket/informatiepunt
- ouderenadvisering en persoonsgerichte begeleiding
- subsidieverlening aan seniorenverenigingen/koepel
- cursussen voor ouderen gericht op zelfstandigheid (bijvoorbeeld computer en internet, koken voor mannen)

Gelet op de kwetsbaarheid van de doelgroep is het noodzakelijk om de voortgang van de activiteiten te garanderen en voor een bepaalde periode af te spreken.

Indien de situatie erom vraagt kan een nieuw onderdeel worden toegevoegd. Dit is afhankelijk van de behoefte en noodzaak. Voor nieuwe activiteiten dienen wel extra financiële middelen te worden gevonden. Budgetaanpassing is dan noodzakelijk.

In een verantwoordelijke samenleving met een terugtrekkende overheid zal meer van de burgers, dus ook van ouderen, worden verwacht. Dit betekent dat er een groter beroep gedaan zal worden op eigen verantwoordelijkheid zowel op financieel als op maatschappelijk gebied, van zowel de ouderen als mantelzorgers.

De doelstelling, omschrijving van de genoemde onderdelen worden in de bijlage projectomschrijvingen weergegeven.

Actiepunten

De gemeente zal het basispakket opstellen.

De gemeente zal vóór 1 april 2005 in overleg met de doelgroep en de adviesorganen een evaluatie opstarten van het collectief vraagafhankelijk vervoer (Omnibuzz).

De gemeente zal vanaf 1 april 2005 onderzoeken hoe de mobiliteit van de sociaal-zwakkeren in onze gemeente kan worden vergroot.

De gemeente zal in jaarprogramma's de financiële haalbaarheid bepalen.

De gemeente dient in jaarprogramma's aan de hand van de financiële haalbaarheid prioriteiten te stellen binnen het pakket.

De uitvoering vindt in jaarprogramma's plaats.

De uitgangspunten hebben een looptijd van vier jaar maar worden jaarlijks door middel van monitoring (volgen van de afgesproken acties) en effectmeting (vaststellen van het resultaat) bijgesteld.

9. Mantelzorg, zorg en dienstverlening

Inleiding

De extramuralisering en het langer zelfstandig in de eigen omgeving blijven wonen, heeft neveneffecten. Ouderen zullen vaker een beroep doen op zaken als thuiszorg, sociale alarmering, maaltijdvoorziening, ouderenadvieswerk, eerstelijns gezondheidszorg en maatschappelijk werk. Langer zelfstandig thuis wonen betekent ook dat partners familieleden, burens en vrijwilligers meer zorgcontacten krijgen. Vandaar dat de gemeente Echt-Susteren in dit kader wil komen tot een basispakket aan zorg- en dienstverlening voor ouderen op kern en/of gemeenteniveau. De gemeente Echt-Susteren gaat uit van initiatieven op lokaal niveau, dicht bij de burger. Uiteraard daar waar dit nodig, mogelijk en financieel haalbaar is.

Vergelijkbaar met de plannen op het gebied van welzijn wil de gemeente ook op het gebied van de gemeentelijke (gezondheids)-zorgvoorzieningen en dienstverlening komen tot een basispakket voor ouderen. Tevens dienen de actiepunten zoals opgesteld in de nota preventie gezondheidszorg bij deze initiatieven worden betrokken.

Gelet op de verandering van indicatiestelling en de invoering van de wet maatschappelijke ondersteuning, zal de druk op de middelen vanuit de WVG³ gaan toenemen. In een apart hoofdstuk zal echter aandacht aan deze materie worden geschonken.

Ook in het onderdeel zorg- en dienstverlening dienen bereikbaarheid, toegankelijkheid, bruikbaarheid en eenvoudige regelgeving uitgangspunt te zijn. De volgende onderdelen zijn in het basispakket mantelzorg, zorg- en dienstverlening opgenomen:

- mantelzorg (ondersteuning mantelzorg en vrijwillige mantelzorg)
- sociale alarmering en domotica⁴
- maaltijdvoorziening en eetpunten
- algemeen maatschappelijk werk en RIAGG⁵
- WVG-voorzieningen
- huiskamerproject

Daarnaast is het zo dat op lokaal niveau in de gemeente Echt-Susteren tevens zorgcentra De Egthe en Vastrada, alsmede de diverse thuiszorgorganisaties zorg- en dienstverlening aan de ouderen aanbieden, ook de zogenaamde 24-uurszorg. Voor de zorgcentra gaat het met name om dagverzorging, dagbehandeling, eetpunt. De thuiszorg richt zich op huishoudelijke en verpleegkundige ondersteuning. In het kader van de functie-indicering zijn enkele verschuivingen mogelijk.

De volgende indeling is hierin gemaakt:

- huishoudelijke verzorging
- persoonlijke verzorging
- verpleging
- ondersteunende begeleiding
- activerende begeleiding

³ WVG: Wet Voorzieningen Gehandicapten

⁴ Samenstelling van 2 woorden: domos (huis) en elektronica. Systeem van technische hulpmiddelen om langer zelfstandig thuis te wonen

⁵ RIAGG: Regionaal Instituut voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg

- behandeling
- verblijf

Actiepunten:

De gemeente zal het basispakket opstellen.

De uitvoering vindt in jaarprogramma's plaats, waarbij de financiële haalbaarheid nader wordt bepaald.

De uitgangspunten hebben een looptijd van vier jaar maar worden zonodig jaarlijks door middel van monitoring (volgen van de afgesproken acties) en effectmeting (vaststellen van het resultaat) bijgesteld.

10. Ontwikkelingen naar de wet maatschappelijke ondersteuning (WMO)⁶

Op 23 april 2004 is in de ministerraad de brief van de minister en staatssecretaris besproken, waarin de contouren van de nieuwe Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) worden besproken en wordt aangegeven hoe de AWBZ⁷ er in de toekomst uit zal zien. Algemene richtlijn is dat burgers meer verantwoordelijk worden gesteld voor hun eigen zorg en welzijn en als ze meer zelfredzaam zijn, zij de ondersteuning in eerste instantie zelf moeten gaan regelen. Via mantelzorg, eigen ingekochte zorg en pas als dat niet meer kan, staan WMO en eventueel AWBZ als volgende mogelijkheid open.

In de WMO worden de lichtere vormen van hulp en ondersteuning voor burgers geregeld, waar de **gemeenten** verantwoordelijk voor worden. De huidige Welzijnswet, Wet Voorzieningen Gehandicapten, onderdelen van de AWBZ (waaronder huishoudelijke zorg en ondersteunende/activerende begeleiding en de coördinatiegelden vrijwillige thuishulp) en de subsidieregeling diensten bij wonen en zorg gaan op in de WMO. De WMO zal niet aangeven welke voorzieningen gefinancierd moeten worden (zoals de WVG dat nu wel doet inzake het vervoer), maar benoemt **prestatievelden** waar de gemeente in overleg met cliënten/patiëntenorganisaties (seniorenraad/gehandicaptenplatform Echt-Susteren) aanbod op moet financieren.

Er zijn 8 presentatievelden:

- Algemene voorzieningen op het gebied van maatschappelijke participatie en ondersteuning (waar onder algemene voorzieningen voor ouderen);
- Voorzieningen voor informatie en advies inzake maatschappelijke ondersteuning (waaronder ouderenadvisering);
- Voorzieningen voor mantelzorgers en vrijwilligers;
- Versterken sociale samenhang en leefbaarheid;
- Accommodaties voor maatschappelijke activiteiten;
- Preventieve voorzieningen in verband met opvoeden;
- Voorzieningen gericht op het ondersteunen van zelfredzaamheid en participatie (eetpunten, maaltijdvoorziening, overlegsituaties seniorenraad);
- Voorzieningen voor maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en melding huiselijk geweld.

In de wet wordt ook geregeld dat een gemeente één of meer loketten moet hebben waar vragen voor de WMO gesteld kunnen worden. RIO's⁸ worden Centra voor Indicatiestelling Zorg (CIZ⁹), de indicatiestelling voor de restanten van de AWBZ wordt landelijk uniform geregeld. Vanuit de loketten moeten de CIZ's bereikbaar zijn, waarbij niet omschreven staat op welke wijze dit moet gebeuren.

Tevens wordt in de WMO vastgelegd dat gemeenten eens in de vier jaar een beleidsplan moeten maken voor de uitvoering van de WMO, waarbij de cliëntenorganisaties betrokken dienen te worden.

⁶ Wet Maatschappelijke Ondersteuning

⁷ Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten

⁸ Regionaal Indicatie Orgaan

⁹ Centrum Indicatiestelling Zorg

Actiepunten:

De gemeente nodigt de plaatselijke zorgvragers, i.c. het Gehandicaptenplatform en de Seniorenraad uit voor structureel inhoudelijk overleg bij de voorbereiding en de implementatie van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

11. Financiële mogelijkheden

In onderstaande tabel is weergegeven de financiële paragraaf van de nota ouderenbeleid. (onder voorbehoud en nog in concept). De bedragen zijn o.a. afhankelijk van de jaarlijkse prioriteitsstelling en eventueel veranderende inzichten c.q. uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

Onderwerp	2005	2006	2007	2008	2009
1. Huiskamerprojecten	€ 14.975,00	€ 18.509,00	€ 22.000,00	€ 27.000,00	€ 28.000,00
2. Wijksteunpunt/accommodaties	€ 7.500,00	€ 9.500,00	€ 17.000,00	€ 17.500,00	€ 26.000,00
3. Meer Bewegen voor Ouderen	€ 59.963,80	€ 60.500,00	€ 60.500,00	€ 60.500,00	€ 60.500,00
4. Subsidies ouderenverenigingen	€ 33.070,00	€ 34.723,00	€ 36.460,00	€ 38.282,00	€ 40.200,00
5. Centraal Loket/Informatiepunt	€ 7.500,00	€ 7.500,00	€ 7.500,00	€ 8.000,00	€ 8.500,00
6. Klussendienst	€ 2.500,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00	€ 1.500,00
7. Warme maaltijdvoorziening	€ 4.230,00	€ 4.378,00	€ 4.531,00	€ 4.689,00	€ 4.854,00
8. Cursuswerk	€ 1.500,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00	€ 1.000,00
9. Euregionaal Alzheimer Café	€ 400,00	€ 400,00	€ 450,00	€ 450,00	€ 450,00
T O T A A L	€ 131.638,80	€ 138.010,00	€ 150.941,00	€ 158.921,00	€ 171.004,00
Gemeentebegroting	€ 142.980,00	€ 142.980,00	€ 142.980,00	€ 142.980,00	€ 142.980,00
extra benodigd	€ 11.341,20-	€ 4.970,00-	€ 7.961,00	€ 15.941,00	€ 28.024,00

Totaal tekort 2005 t/m 2009: € 35.614,80

1. In de 9 kernen dienen 5 nieuwe huiskamerprojecten te komen. Het bedrag 2005 bestaat uit de gemeentelijke bijdrage voor 5 bestaande projecten. Namelijk in Koningsbosch, Echt-Noord, St. Joost, Pey en Susteren. Vanaf 2006 vindt jaarlijks een uitbreiding plaats van 1 project.
2. In 2004 is 1 wijksteunpunt in bedrijf, namelijk Koningsbosch. Het contract met Thuiszorg loopt 31 december 2004 af.
3. In de bovenstaande bedragen zijn de uitvoeringskosten van bijvoorbeeld SWE niet meegenomen.

12. Actiepunten

Aan de hand van de resultaten van het onderzoek van Companen de actiepunten van de Nota Ouderenbeleid meenemen en daar waar mogelijk integreren.

De witte vlekken op het gebied van wonen, welzijn en zorg met betrokken partijen bespreken en daar waar mogelijk oplossen onder de noemer: duidelijk, haalbaar, betaalbaar en toetsbaar.

De gemeente stimuleert de totstandkoming en begeleidt de overlegstructuur van ouderenorganisaties (koepel).

De gemeente als regisseur ziet toe op en werkt mee aan voldoende samenhang en afstemming van diverse beleidsterreinen en de organisaties die daarbij een rol vervullen.

De onderhavige nota ouderenbeleid wordt aangemerkt als input voor de nog op te stellen Dorps Ontwikkelings Plannen (DOP).

De in het kader van het project Wonen, Welzijn en Zorg geconstateerde woningbehoefte (witte vlekken) verdient bijzondere aandacht. De gemeentelijke afdeling Bouwen en Milieu is hiervoor verantwoordelijk.

De gemeente zal de basispakketten opstellen (zorg en welzijn).

De gemeente zal vóór 1 april 2005 in overleg met de doelgroep en de adviesorganen een evaluatie opstarten van het collectief vraagafhankelijk vervoer (Omnibuzz).

De gemeente zal vanaf 1 april 2005 onderzoeken hoe de mobiliteit van de sociaal-zwakkeren in onze gemeente kan worden vergroot.

De gemeente dient in jaarprogramma's aan de hand van de financiële haalbaarheid prioriteiten te stellen binnen het pakket.

De uitgangspunten hebben een looptijd van vier jaar maar worden jaarlijks door middel van monitoring (volgen van de afgesproken acties) en effectmeting (vaststellen van het resultaat) bijgesteld.

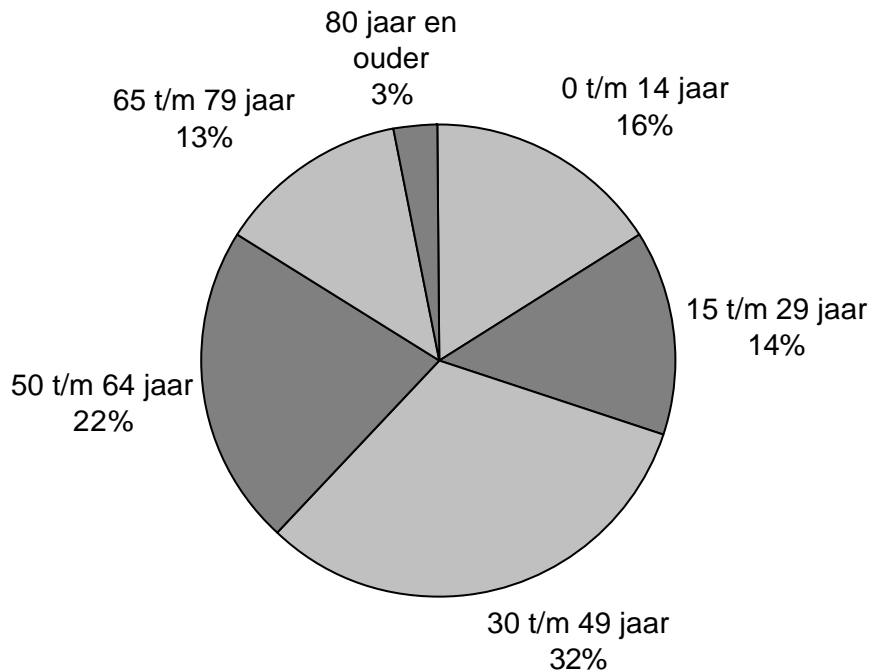
De gemeente nodigt de plaatselijke zorgvragers, i.c. het Gehandicaptenplatform en de Seniorenraad uit voor structureel inhoudelijk overleg bij de voorbereiding en de implementatie van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.

De gemeente bevordert de totstandkoming van een steunpunt preventieve beweeg- en gezondheidsactiviteiten.

Bijlage 1: Lijst met afkortingen en begripsomschrijvingen

AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CIZ	Centrum Indicatiestelling Zorg
Domotica	Samenstelling van 2 woorden: domos (huis) en elektronica. Systeem van technische hulpmiddelen om langer zelfstandig thuis te wonen
DOP	Dorps Ontwikkelings Plan
Extramuralisering	Buiten het gebouw van een instelling werkend
GALM	Groninger Actief Leven Model
MBvO	Meer Bewegen voor Ouderen
RIAGG	Regionaal Instituut voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
RIO	Regionaal Indicatie Orgaan
SWE	Stichting Welzijnswerk Echt, Instelling voor welzijnswerk en kinderopvang in de gemeente Echt-Susteren
WMO	Wet op de Maatschappelijke Ondersteuning
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten

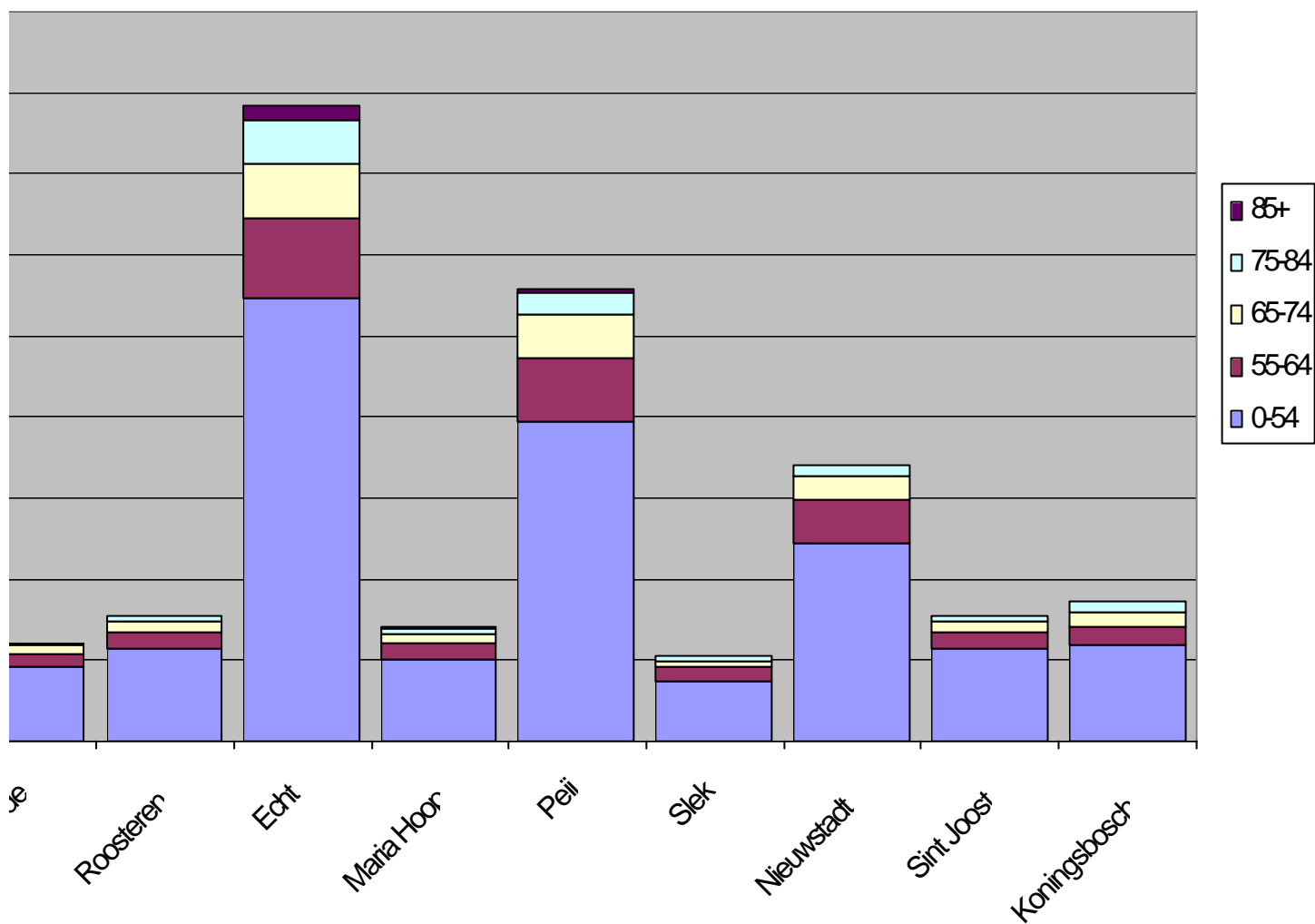
Bijlage 2: Demografische gegevens

buurt	0-54		55-64		65-74		75-84		85+		totaal
Susteren	4.271	71%	716	12%	569	9%	360	6%	89	1%	6.005
Dieteren	620	72%	107	12%	85	10%	44	5%	11	1%	867
Heide	902	74%	170	14%	99	8%	39	3%	6	0%	1.216
Roosteren	1.136	73%	210	13%	139	9%	65	4%	11	1%	1.561
Echt	5.462	70%	993	13%	671	9%	539	7%	141	2%	7.806
Maria Hoop	1.005	71%	194	14%	130	9%	62	4%	17	1%	1.408
Peij	3.940	71%	788	14%	518	9%	266	5%	42	1%	5.554
Slek	733	70%	172	17%	85	8%	39	4%	11	1%	1.040
Nieuwstadt	2.425	71%	528	15%	306	9%	137	4%	17	0%	3.413
Sint Joost	1.143	73%	218	14%	134	9%	54	3%	16	1%	1.565
Koningsbosch	1.178	68%	234	14%	185	11%	116	7%	13	1%	1.726
cijfers per 1 januari 2004											

LEEFTIJDOPBOUW PER 31 DECEMBER 2003

wijknr.	wijk	0-54	55-64	65-74	75-84	85+	totaal
0		4	2	1	0	0	7
101	Baakhoven	29	3	3	3	0	38
102	In de Mehre	125	8	1	3	0	137
103	Mariaveld	1.072	208	147	79	12	1.518
104	Middelveld	965	79	43	15	1	1.103
105	Munsterveld	889	171	108	56	5	1.229
106	Susteren Centrum	628	139	195	171	68	1.201
107	verspreide huizen Susteren	36	8	12	1	0	57
108	Wolfskoul	527	100	60	32	3	722
209	Dieteren	581	98	81	44	10	814
210	verspreide huizen Dieteren-Heide	39	9	4	0	1	53
311	Heide	802	164	79	31	5	1.081
313	verspreide huizen Heide	100	6	20	8	1	135
414	Illikhoven/Visserveert	117	20	17	8	2	164
415	Kokkelert	22	5	10	2	0	39
416	Oud-Roosteren	53	13	11	3	0	80
417	Roosteren	875	150	91	50	8	1.174
418	Verspr huizen Ilikhoven/Visserweert	10	4	2	0	0	16
419	verspreide huizen Roosteren	59	18	8	2	1	88
520	Aasterberg	24	6	1	4	1	36
521	Berkelaar	203	23	8	8	2	244
522	De Berk	35	4	0	0	0	39
523	De Loop	87	24	13	7	1	132
524	Echt centrum	2.221	452	421	415	129	3.638
525	Echt Noord	2.683	444	213	99	7	3.446
526	Gebroek	163	39	14	6	0	222
527	Ophoven	46	1	1	0	1	49
628	Diergaarde	301	62	34	27	8	432
629	Echterbosch	60	14	8	4	1	87
630	Maria Hoop	644	118	88	31	8	889
731	Hingen	464	113	61	14	3	655
732	Peij	1.598	378	265	153	30	2.424
733	Peijerveld	667	76	31	12	1	787
734	Recreatiepark Marisheem	4	1	0	0	0	5
735	Schilberg	1.207	220	161	87	8	1.683
836	Lilboscherveld	67	9	11	3	0	90
837	Slek	666	163	74	36	11	950
938	verspreide huizen Nieuwstadt	86	6	4	3	0	99
939	Nieuwstadt centrum	1.090	222	168	82	11	1.573
940	Christina	1.249	300	134	52	6	1.741
1041	Sint Joost	1.000	197	122	42	12	1.373
1042	verspreide huizen Sint Joost	143	21	12	12	4	192
1143	Koningsbosch	1.065	214	168	106	13	1.566
1144	Lackerbosch	82	13	11	9	0	115
1145	Spaanshuisken	31	7	6	1	0	45
	totaal	22.819	4.332	2.922	1.721	374	32.168

Bijlage 3: Huiskamerproject

Doel en korte omschrijving:

Het doel is ouderen een steuntje in de rug te geven en te bevorderen dat zij langer in hun eigen omgeving kunnen blijven wonen. Door middel van diverse activiteiten wordt er gerichte begeleiding en hulp gegeven.

Huiskamerprojecten ook wel **dagopvangprojecten** voor ouderen genoemd worden uitgevoerd door vrijwilligers. De organisatie en coördinatie van deze projecten is in handen van SWE. Criteria voor deelname aan de huiskamerprojecten zijn:

- in geringe mate verzorgingsbehoefstig;
- niet of beperkt kunnen deelnemen aan activiteiten van de seniorenverenigingen;
- weinig contacten buitenshuis;
- niet of minder goed mobiel zijn;
- dreigend sociaal isolement;

De huiskamerprojecten zijn een voorliggende voorziening voor de dagverzorgingsprojecten in de zorgcentra De Egthe en Vastrada. Er wordt nauw samengewerkt met de Thuiszorg. Een huiskamer heeft een maximale capaciteit van 15 personen en worden op dit moment 1 dagdeel per week kerngebonden aangeboden.

De eigen bijdrage bedraagt voor de deelnemers € 1,25 per keer. Wanneer wenselijk wordt men wekelijks gehaald en weer thuisgebracht. De kosten voor vervoer komen ten laste van de deelnemers.

Kengetallen:

Kern	TOTAAL			55 – 65 jaar			65 – 75 jaar			75 jaar en ouder		
	TOT	M	V	TOT	M	V	TOT	M	V	TOT	M	V
Pey*	11	2	9	1	1	0	4	1	3	6	0	6
Echt-Noord*	17	0	17	2	0	2	1	0	1	14	0	14
Echt en St. Joost*	10	2	8	0	0	0	2	1	1	6	1	5
K'bosch en Maria Hoop	9	0	9	0	0	0	1	0	1	8	0	8
Susteren**	12	0	12	0	0	0	8	0	6	6	0	6
Totaal	59	4	55	3	1	2	16	2	12	40	1	39

* deze huiskamers worden georganiseerd vanuit het buurtcentrum Echt-Noord wegens het gebrek aan een goede en betaalbare ruimte in de betreffende kern

** deze huiskamer wordt op dit moment éénmaal per maand georganiseerd.

Aantal vrijwilligers: 20 personen.

Planning 2004

SWE zal verder vorm en inhoud geven aan de organisatie, de begeleiding van de vrijwilligers, en de exploitatie van alle huiskamerprojecten om de continuïteit te waarborgen. Ook aandacht aan de deelnemers via huisbezoeken en afstemming met andere organisaties zal blijvende aandacht hebben. In Echt zal gebruikmaking van de Omnibuzz worden onderzocht omdat dit een adequate en onderliggende voorziening is om zo de continuïteit van het vervoer te waarborgen. Gelet op het feit dat de deelnemers van de huiskamerprojecten voor het merendeel 65 jaar en ouder zijn voor te stellen de vervoerskosten op basis van laag Omnibuzzvervoer (€ 0,43) aan te bieden.

Bijlage 4: Wijksteunpunt Het Prinsenhof Koningsbosch

Doel en korte omschrijving

Het zelfstandig kunnen blijven wonen voor ouderen (65-plus) in Koningsbosch en Maria Hoop door realisatie van een integraal aanbod van voorzieningen en diensten op het gebied van wonen, welzijn en zorg vanuit het wijksteunpunt Prinsenhof in Koningsbosch.

Concreet betekent dit:

- Opzetten van een eetpunt voor bewoners van het Prinsenhof en aanliggende woningen
- Het opzetten van een huiskamerproject
- Het opzetten van een open inloop waar gelegenheid wordt geboden om een praatje te maken, een kaartje te leggen of te computeren
- Aanbieden van voorzieningen op het gebied van welzijn en zorg (informatiepunt, ouderenadviesing)
- Rondbrengen van warme maaltijden in de kernen Koningsbosch en Maria Hoop

Met de participanten Thuiszorg Midden-Limburg en Zorgcentrum de Egthe in dit project worden de toekomstige ontwikkelingen verder onderzocht. Onderwerpen die aan de orde zijn gekomen waren: exploitatie en begroting, nieuwe initiatieven voor de toekomst en verdere ontwikkeling van het steunpunt Koningsbosch.

Op dit moment wordt het eetpunt elke vrijdag door 9 ouderen bezocht. Het sociale contact staat in deze voorziening centraal.

Planning 2004/2005

Het eetpunt dient te worden uitgebreid naar meerdere keren per week. Het aantal activiteiten dat op dit moment nog plaatsvinden, dient ook te worden uitgebreid. In samenwerking met de thuiszorg Midden-Limburg en zorgcentrum De Egthe zal verdere ontwikkeling plaats dienen te vinden. Tevens zullen er contacten worden gezocht met de wijkraad Koningsbosch en andere organisaties op het gebied van wonen, welzijn en zorg voor verdere ontwikkeling.

Bijlage 5: Warme maaltijden

Ouderen kunnen een beroep doen op de thuisbezorging van warme maaltijden van SWE in het werkgebied Echt. Voor het werkgebied Susteren wordt deze voorziening vanuit zorgcentrum Vastrada georganiseerd.

Korte omschrijving en doel

Het doel van de warme maaltijdvoorziening is het verzorgen van een warme maaltijd aan ouderen in de gemeente Echt-Susteren die zelf niet meer in staat zijn hiervoor zorg te dragen. Om voor de thuisbezorging van warme maaltijden in aanmerking te komen worden een aantal criteria als uitgangspunt genomen:

- de voorziening dient zo weinig mogelijk de zelfredzaamheid van de deelnemer aan te tasten;
- elke inwoner van de gemeente Echt-Susteren die ouder is dan 65 jaar kan aanspraak maken op deze voorziening;
- uitzonderingen op de leeftijdsgrens zijn mogelijk indien daar goede redenen voor zijn.

Naast de bovenstaande uitgangspunten spelen de volgende aspecten een rol:

- het lichamelijk als gevolg van ziekte of functiebeperking zodanig gehandicapt zijn, dat koken (inclusief boodschappen doen) niet of met uiterst veel moeite kan gebeuren;
- het psychisch niet meer tot het organiseren van één en ander in staat zijn als gevolg van vergeetachtigheid, lusteloosheid of andere psychosociale problemen;
- het primitief gehuisvest zijn en geen of onvoldoende kookgelegenheid hebben;
- het niet bezitten van voldoende kennis om (dieet)-maaltijden te bereiden;
- het tijdelijk afwezig zijn van professionele zorg en/of mantelzorg.

Sinds 1985 verzorgt SWE de organisatie en coördinatie van de warme maaltijdvoorziening in Echt. Van de warme maaltijdvoorziening kunnen ouderen, die om bovengenoemde redenen niet in staat blijken te zijn om zelf een warme maaltijd te bereiden, (tijdelijk) gebruik maken.

In 2002 is SWE begonnen met het distribueren van vriesversmaaltijden vanuit een goed uitgeruste keukenunit in Echt en Koningsbosch.

Kengetallen:

Warme maaltijden SWE										
Geleverde warme maaltijden januari t/m december 2003										
	Maaltijd Thuisbezorgd	Echt*	Echt-N	Pey	Slek	St. Joost	K'bosch	M'hoop	Prinsen hof	TOTAAL
kwartaal 1	1893	856	39	195	0	31	601	171	92	1985
kwartaal 2	1678	765	77	202	0	26	419	189	89	1767
kwartaal 3	1736	756	114	159	0	0	363	334	85	1821
kwartaal 4	2980	1480	260	415	0	0	458	367	101	3081
TOTAAL	8287	3857	490	971	0	57	1841	1061	367	8654
Aantal deelnemers 01-01-2003					39*	Aantal deelnemers gestopt in 2003: 22				
Aantal deelnemers 31-12-2003					44*	Aantal nieuwe deelnemers in 2003: 27				
<i>*zonder deelnemers eetpunt</i>										

Thuisbezorging warme maaltijden SWE				
Maaltijden/jaar	2000	2001	2002	2003
Aantal maaltijden	7.660	7.150	6.608	8.287
Aantal deelnemers*	38	32	39	44
* aantal deelnemers per 31-12				

Totaal thuisbezorgd	Echt	Echt-N	Pey	Slek	St. Joost	K'bosch	M'hoop	Prinsenhof	Totaal
44	19	5	7	0	0	7	6	9	53

Aantal vrijwilligers: 21 personen

De prijs van een warme maaltijd bedraagt € 5,30 (prijspeil 01-01-2004). Elk jaar wordt deze prijs verhoogd met de landelijk geldende indexering van ongeveer 3,5%. (volgens CBS-indexering¹⁰).

Daarnaast maken in wijksteunpunt Het Prinsenhof in Koningsbosch een 9-tal deelnemers gebruik van de mogelijkheid om gezamenlijk te eten.

In Susteren draagt zorgcentrum Vastrada zorg voor de uitvoering van de thuisbezorging van warme maaltijden. De kosten per couvert bedragen € 5,90 (prijspeil 2004). Hierin wordt door de gemeente geen subsidie verstrekt.

Totaal thuisbezorgd	Susteren	Roosteren	Dieteren	Nieuwstadt	Totaal
	65	9	5	24	103

In het eetpunt van zorgcentrum De Egthe maken 10 personen gebruik van de mogelijkheid om gezamenlijk te eten.

Deelnemers die een minimumuitkering hebben kunnen in aanmerking komen voor Bijzondere Bijstand. De deelnemers worden hierop door SWE gewezen. Indien nodig wordt samen met SWE een aanvraag gedaan of wordt op verzoek van sociale zaken een overzicht van verstrekte maaltijden aangeleverd.

¹⁰ Centraal Bureau voor de Statistiek

Bijlage 6: Meer Bewegen voor Ouderen

Het primaire doel van Meer Bewegen voor Ouderen is behoud en bevordering van een optimaal welzijn in lichamelijk, geestelijk en sociaal opzicht. Het bewegen is het middel om dit doel te bereiken. De MBvO-activiteiten¹¹ zijn niet therapeutisch van aard maar werken wel in de sfeer van gezondheidsbevorderende en preventieve activiteiten. De kerngroep van het MBvO is de 65-plusser. Sportieve en beweegactiviteiten zijn in het bijzonder geschikt om contacten te bevorderen en sociaal isolement tegen te gaan.

In Susteren worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- de activiteiten hebben een zodanig karakter dat ze voor **alle** 55-plussers openstaan, zonder lid van een vereniging te hoeven zijn;
- de leiding van de activiteiten is gediplomeerd conform de opleidingseisen MBvO.
- de activiteiten vinden wekelijks plaats en minimaal 40 keer per jaar
- de deelnemers betalen een deelnemersbijdrage
- de accommodaties dienen aan een aantal eisen te voldoen
- de grote van de groep voldoet aan vastgestelde normen

SWE verricht t.a.v. van het Bewegen in Susteren ondersteunende taken inzake advisering, afstemming en beleidsontwikkeling. In 2004 zal de ondersteuning ten aanzien van het bewegen voor ouderen verder uitgebreid dienen te worden en van toepassing op de gehele gemeente dienen te zijn.

Planning 2005

Te komen tot een steunpunt preventieve beweeg- en gezondheidsactiviteiten in de gemeente Echt-Susteren. In dit steunpunt zijn alle activiteiten op het gebied van Meer Bewegen voor Ouderen uit zowel Susteren als Echt ondergebracht. Daarnaast zullen een aantal nieuwe activiteiten worden ontwikkeld, conform ook de aanbevelingen in de startnotitie sportbeleid 'Gemeente Echt-Susteren (h)erkent sport!'. Te weten:

- organiseren van sport- en beweegactiviteiten zoals: GALM¹², Sportief Wandelen;
- uitbreiding van de beweegactiviteiten voor de groep 55 tot 65 jarigen
- aanbod 'nieuwe' beweeg- en gezondheidsbevorderende activiteiten voor ouderen.

SWE zal haar ondersteunende taken op inhoudelijk en facilitair gebied blijven verrichten.

¹¹ MBvO: Meer Bewegen voor Ouderen

¹² GALM: Groninger Actief Leven Model

Bijlage 7: Subsidies seniorenverenigingen

De Raad van de gemeente Echt-Susteren;

Gelezen het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d.
nr.

Gelet op artikel 3 van de Algemene Subsidieverordening 2005 van de gemeente
Echt-Susteren;

BESLUIT:

vast te stellen de navolgende deelverordening regelende de subsidiëring van
activiteiten en organisaties ten behoeve van de

doelgroep ouderen in de gemeente Echt-Susteren.

Artikel 1 Begripsbepalingen

Voor de toepassing van deze deelverordening wordt verstaan onder:

Ouderenorganisatie:

Een door Burgemeester en Wethouders als zodanig erkende rechtspersoon, die zich specifiek richt op de doelgroep > 55 jarigen, wiens activiteiten er op gericht zijn een positieve bijdrage te leveren aan het geestelijk en/of lichamelijk welzijn van deze doelgroep.

Artikel 2 Reikwijdte

Voor subsidiëring krachtens deze verordening komen in aanmerking:

1. Bejaardenvereniging Koningsbosch,
2. Bejaardenvereniging Maria-Hoop,
3. Seniorenvereniging Sleek,
4. Ontspanningsvereniging St. Joost,
5. Seniorenvereniging Kern Echt,
6. Seniorenvereniging St. Jozef Peij,
7. Seniorenvereniging St. Jorisput,
8. De ouderenvereniging Heide,
9. De Bond van ouderen Dieteren,
10. De vereniging voor Bejaarden en Invaliden Susteren-kom,
11. Kath. Bond Ouderen Roosteren,
12. Ouderenvereniging Mariaveld,
13. Bond van Ouderen Nieuwstadt,
14. Stichting Samenwerkende Ouderenorganisaties Susteren,
15. Eventuele andere door Burgemeester en Wethouders te erkennen ouderenorganisaties, die met bovengenoemde instellingen kunnen worden gelijkgesteld.

Artikel 3 Algemene Subsidievoorwaarden

De organisaties moeten voldoen aan de bepalingen van de algemene subsidieverordening gemeente Echt-Susteren 2005.

Artikel 4 Specifieke subsidievoorwaarden

De krachtens deze verordening te subsidiëren verenigingen moeten:

- a) Minimaal 20 leden hebben, die staan ingeschreven in het bevolkingsregister van de gemeente Echt-Susteren en ouder zijn dan 55 jaar;
1. Wanneer de organisatie formeel geen leden kent worden er door Burgemeester en Wethouders met de betreffende organisatie schriftelijk afspraken gemaakt omtrent een minimale deelname aan de activiteiten van de organisatie om voor subsidie in aanmerking te komen.
2. Ter vaststelling van het aantal subsidiabele leden wordt door de organisaties een ledenlijst verstrekt, die de naw gegevens en de geboortedatum van de leden bevat. De organisatie wordt geacht deze ledenlijst te verstrekken met toestemming van de betreffende leden.
3. Voor zover de organisatie op grond van privacyoverwegingen niet in staat is een ledenlijst te verstrekken dient men andere gegevens te verstrekken op grond waarvan het aantal subsidiabele leden van de organisatie kan worden vastgesteld.
4. Voor de vaststelling van het ledenaantal wordt uitgegaan van een door het bestuur te overleggen gewaarmerkte ledenlijst naar de situatie per 31-12 van het jaar voorafgaande aan het subsidiejaar.
5. De waarmerking wordt gedaan door de kascontrolecommissie, niet bestaande uit bestuursleden en bestaat uit een verklaring van controle op de ledenlijst vermeld, voorzien van de datum, de handtekening van de waarmerkers en de naw gegevens van deze personen.
6. Op 1 januari van het jaar waarin voor de eerste maal subsidie wordt aangevraagd minimaal 6 maanden bestaan;

Artikel 4.1 Kernenbeleid

Burgemeester en wethouders kunnen van het bepaalde in artikel 4 onder a ontheffing verlenen, dan wel genoegen nemen met een lager aantal leden indien de vereniging is gevestigd in een van de kernen van de gemeente niet zijnde de hoofdkernen Echt, Susteren of groot Pey.

In voorkomend geval zullen Burgemeester en Wethouders nadere voorwaarden stellen aan de subsidieverlening.

Artikel 5 Subsidiegrondslagen

1. Jaarlijks wordt in de gemeentebegroting door de gemeenteraad voor zover van toepassing een krediet gevoteerd voor de subsidiëring van de ouderenverenigingen.
2. Voor de toekenning van subsidies uit dit krediet hanteren Burgemeester en Wethouders de volgende grondslagen:
 1. De algemene kosten van de organisatie.
 2. De vaste huisvestingskosten van de vereniging.
 3. Het aantal leden van de vereniging.
 4. De activiteiten van de organisatie op het gebied van sport en beweging voor 55 plussers.
3. Algemene organisatiekosten.
Hieronder wordt verstaan de algemene kosten die noodzakelijk zijn om de vereniging te laten functioneren. Voorbeelden hiervan zijn huisvestingskosten, kosten verzekeringen, secretariaatskosten en bestuurskosten.

Als tegemoetkoming in deze kosten wordt aan iedere organisatie, die op grond van deze verordening voor subsidie in aanmerking komt een vast subsidie verstrekt van € 500, -- per kalenderjaar.

4. Subsidie in de vaste huisvestingskosten

De krachtens deze verordening voor subsidie in aanmerking komende organisaties kunnen een bijdrage ontvangen in de kosten van huur van een accommodatie van € 1.250, -- per jaar. Het betreft in dit kader huurkosten, die gemaakt worden voor het activiteitenaanbod van de vereniging dat niet valt onder de categorie bewegingsactiviteiten. Deze bijdrage is gebaseerd op een minimum aan daadwerkelijke huisvestingskosten van € 2.500,-- in het voorafgaande kalenderjaar. In geval van lagere huisvestingskosten wordt het onderhavige subsidiebudget overeenkomstig aangepast.

5. Ledensubsidie

- De organisaties met een vast ledenbestand kunnen aanspraak maken op een bijdrage van € 5, -- per contributie betalend lid van de organisatie.
- Als basis voor het berekenen van dit subsidie geldt het ledenaantal per 31-12 van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de subsidiebetrekking heeft.
- De subsidies genoemd onder artikel 5 lid 2 bedragen in totaliteit nimmer meer dan 50% van de door Burgemeester en Wethouders tot het normale uitgavenpatroon van de vereniging gerekende exploitatie-uitgaven.

6. Activiteiten op het gebied van sport en beweging

De gemeente erkent het belang van sport- en bewegingsactiviteiten voor de ouder wordende mens en wil derhalve de volgende activiteiten voor de doelgroep 55+ nadrukkelijk stimuleren:

1. Bewegingszwemmen
2. Ouderengymnastiek
3. Stijldansen
4. Volksdansen
5. Yoga
6. Specifieke sportactiviteiten voor ouderen.

Ten behoeve van bovengenoemde activiteiten kan een subsidie verkregen worden van maximaal 75% van de huisvestingskosten en maximaal 75% van de kosten van specifieke professionele begeleiding.

6.1. Burgemeester en Wethouders stellen nadere regels op betreffende de subsidieverlening met betrekking tot de activiteiten vermeld onder artikel 5 lid 6.

Deze regels worden jaarlijks bij uitgifte van het subsidieprogramma aan de betreffende verenigingen schriftelijk medegedeeld.

Artikel 6 Overgangsmaatregelen

1. De organisaties genoemd in artikel 2, die op grond van deze verordening meer subsidie ontvangen dan op basis van het voorafgaande subsidiebeleid in het peiljaar 2002, krijgen het meerdere bedrag gedurende een periode van twee jaar slechts voor een deel uitbetaald.
2. De gedeeltelijke uitbetaling bedraagt 30% in 2005 en 60% in 2006. Ingaande 2007 wordt het subsidiebedrag op grond van de onderhavige verordening – met uitzondering van eventuele door de gemeenteraad opgelegde bezuinigingen – volledig uitbetaald.

2. De organisaties genoemd in artikel 2, die op grond van deze verordening minder subsidie ontvangen dan op basis van het voorafgaande beleid in het peiljaar 2002 ontvangen gedurende een periode van drie jaar een compensatie in dit verlies.
3. Deze compensatie bedraagt 100% in het jaar 2005, 60% in 2006 en 30% in 2007.
4. Deze compensatieregeling is niet van toepassing op eventuele tussentijdse door de Raad opgelegde bezuinigingen

Artikel 7 Slotbepalingen

1. In alle gevallen waarin deze verordening niet voorziet of onduidelijk is, beslissen Burgemeester en Wethouders en/of treffen zij de nodige voorzieningen.
2. Deze deelverordening kan worden aangehaald als deelverordening subsidiëring ouderenorganisaties 2005.

Zij treedt in werking op 1 januari 2005 en vervangt de deelverordening voor subsidiëring van de ouderenverenigingen 1998 van de gemeente Echt en de subsidieverordening ouderenwerk gemeente Susteren 1994.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering van 23 september 2004

De Raad voornoemd,

De Raadsgriffier,

E. Schoenmakers,

De Burgemeester,

Mr.E.Schaftenaar,

Nadere beleidsregels betreffende de subsidieverlening inzake activiteiten op het gebied van sport en beweging voor ouderen.

Begripsbepalingen

Sport en bewegingsactiviteiten

De activiteiten genoemd in artikel 5 lid 6 van de subsidieverordening voor de ouderenorganisaties, dan wel door Burgemeester en Wethouders hiermee gelijkgestelde bewegingsactiviteiten.

Huisvestingskosten

Onder huisvestingskosten wordt in dit verband verstaan de kosten van huur van gemeentelijke sportaccommodaties, gemeenschapsaccommodaties, dan wel particuliere accommodaties, die beschikken over een geldende gebruikersvergunning en gebruikt worden voor de sport en bewegingsactiviteiten voornoemd.

Bij gebruik van een niet gemeentelijke accommodatie geldt als basis voor de vergoeding maximaal het tarief dat in rekening wordt gebracht voor gebruik van een gemeentelijke gymzaal.

Professionele begeleiding

Onder professionele begeleiding wordt in dit kader verstaan begeleiding van personen met een daarvoor genoten specifieke opleiding, die minimaal bestaat uit een afgeronde opleiding activiteitenbegeleider/ster MBVO.

Nadere voorwaarden en bepalingen

- a) Om voor subsidie in aanmerking te komen dienen de activiteiten genoemd onder artikel 5 lid 6 in principe toegankelijk te zijn voor **alle leden** van de doelgroep >55 jaar, woonachtig in de gemeente Echt-Susteren, ook als deze geen lid zijn van de organisatie.
- b) De onderhavige subsidie kan worden toegewezen aan de afzonderlijke organisaties dan wel een door de organisatie(s) aangewezen rechtspersoon welke met de uitvoering is belast.

Gelet op de bestaande situatie wordt bij het van kracht worden van deze subsidieverordening uitgegaan van de bestaande historische situatie dat de organisaties uit de voormalige gemeente Echt zelf zorg zullen dragen voor de uitvoering van genoemde activiteiten en daarvoor per vereniging afzonderlijk worden gesubsidieerd.

Voor de organisaties uit de voormalige gemeente Susteren wordt er van uitgegaan dat de activiteiten voornoemd worden uitgevoerd door de Stichting Ouderenwerk Gemeente Susteren.

De subsidie ten behoeve van de activiteiten voornoemd ten behoeve van de ouderenorganisaties uit Susteren wordt derhalve rechtstreeks uitgekeerd aan de stichting SOGS.

De subsidiëring voor de ouderenorganisaties uit Susteren beperkt zich derhalve tot de subsidies genoemd in artikel 5 onder lid 6 van de subsidieverordening voor de ouderenorganisaties.

- c) Niet voor subsidie in dit kader komen in aanmerking de volgende kostensoorten:
- de kosten van vervoer;
 - de kosten van consumpties, maaltijden e.d.;
 - de kosten van entrees en contributies;
 - de kosten van demonstraties en clinics;
 - de kosten van activiteiten of accommodaties op grond waarvan uit andere subsidieregels reeds een gemeentelijk subsidie verkregen wordt;
 - de kosten van individuele sport- of bewegingsactiviteiten.
- d) Indien toepassing van deze beleidsregels leidt tot overschrijding van het beschikbare krediet kunnen Burgemeester en Wethouders besluiten door middel van een korting naar evenredigheid het uit te betalen subsidiebedrag in overeenstemming te brengen met het beschikbare krediet.
- e) In overleg met de uitvoerende organisaties kan besloten worden voor de onderhavige activiteiten subsidieafspraken te maken voor een meerjarige periode. In voorkomend geval wordt tussen gemeente en organisaties een overeenkomst afgesloten waarin nadere afspraken worden vastgelegd ten aanzien van de subsidieverlening en de te leveren prestaties.
- f) Op basis van een activiteiten- en kostenplan dat vooraf wordt ingediend, wordt een voorlopig subsidiebudget vastgesteld dat in het jaar daaropvolgend op basis van een activiteitenverslag en kostenafrekening indien nodig wordt gecorrigeerd.
- g) Als basis voor de subsidie in de kosten van professionele begeleiding van genoemde activiteiten wordt uitgegaan van het uurloon op basis van het advies van de koepelorganisatie voor MBVO –activiteiten.

Aldus vastgesteld door het college van Burgemeester en Wethouders van Susteren op 18 mei 2004

Burgemeester en Wethouders van Echt-Susteren,

De Secretaris,

Ing. A. Crijns

De Burgemeester,

Mr. E. Schaftenaar,

Subsidieverlening ouderenorganisaties:

beschikbaar krediet :	€ 65.838, --
uit knelpuntenbudget:	€ 2.800,--
Totaal:	€ 68.638,--

subsidiegrondslagen:

Algemene organisatiekosten

Hieronder wordt verstaan de algemene kosten die noodzakelijk zijn om de vereniging te laten functioneren. Voorbeelden hiervan zijn huisvestingskosten, kosten verzekeringen, secretariaatskosten en bestuurskosten.

Als tegemoetkoming in deze kosten wordt aan iedere organisatie, die op grond van deze verordening voor subsidie in aanmerking komt een vast subsidie verstrekt van € 500, -- per kalenderjaar.

Subsidie in de vaste huisvestingskosten

De krachtens deze verordening voor subsidie in aanmerking komende organisaties kunnen een bijdrage ontvangen in de kosten van huur van een accommodatie van € 1.250, -- per jaar. Het betreft in dit kader huurkosten, die gemaakt worden voor het activiteitsaanbod van de vereniging dat niet valt onder de categorie bewegingsactiviteiten. Deze bijdrage is gebaseerd op een minimum aan daadwerkelijke huisvestingskosten per vereniging van € 2.500,-- in het voorafgaande kalender- jaar. In geval van lagere huisvestingskosten vindt er een overeenkomstige bijstelling van de bijdrage plaats.

Ledensubsidie

De organisaties met een vast ledenbestand kunnen aanspraak maken op een bijdrage van € 5, -- per contributie betalend lid van de organisatie.

Als basis voor het berekenen van dit subsidie geldt het ledenaantal per 31-12 van het jaar voorafgaand aan het jaar waarop de subsidie betrekking heeft.

De subsidies hierboven genoemd bedragen in totaliteit nimmer meer dan 50% van de door Burgemeester en Wethouders tot het normale uitgavenpatroon van de vereniging gerekende exploitatie-uitgaven.

Activiteiten op het gebied van sport en beweging

De gemeente erkent het belang van sport- en bewegingsactiviteiten voor de ouder wordende mens en wil derhalve de volgende activiteiten voor de doelgroep 55+ nadrukkelijk stimuleren:

1. bewegingszwemmen
2. ouderengymnastiek
3. stijldansen
4. volksdansen
5. yoga
6. specifieke sportactiviteiten voor ouderen.

Ten behoeve van bovengenoemde activiteiten kan een subsidie verkregen worden van maximaal 75% van de huisvestingskosten en maximaal 75% van de kosten van specifieke professionele begeleiding.

Burgemeester en Wethouders stellen nadere regels op betreffende de subsidieverlening met betrekking tot de activiteiten voornoemd.

Subsidieberekening nieuwe subsidieverordening

Naam vereniging	Leden	Bedrag Per lid	Basis Subsidie	Subsidie per lid	Subsidie Huisvesting	Subsidie MBVO	Subsidie 2005	Subsidie 2002	Verschil
Bejaardenver. K'bsch	124	€ 5,00	€ 500,--	€ 620,00	€ 1.250,00	€ 1.000,00	€ 3.370,00	€ 2.494,00	€ 876,00
Bejaardenver. Mariahoop	41	€ 5,00	€ 500,--	€ 205,00	€ 1.250,00	€ 1.000,00	€ 2.955,00	€ 1.754,00	€ 1.201,00
Seniorenver. Slek	108	€ 5,00	€ 500,--	€ 540,00	€ 1.250,00	€ 1.000,00	€ 3.290,00	€ 1.924,00	€ 1.366,00
Ontspanningsv. St. Joost	92	€ 5,00	€ 500,--	€ 460,00	€ 1.250,00	€ 1.883,00	€ 4.093,00	€ 2.694,00	€ 1.399,00
Seniorenver. Pey	355	€ 5,00	€ 500,--	€ 1.775,00	€ 1.250,00	€ 2.470,00	€ 5.995,00	€ 4.359,00	€ 1.636,00
Seniorenv. St. Jorisput	222	€ 5,00	€ 500,--	€ 1.110,00	€ 1.250,00	€ 1.100,00	€ 3.960,00	€ 2.483,00	€ 1.477,00
Ouderenver. Heide	171	€ 5,00	€ 500,--	€ 855,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.605,00	€ 2.165,00	€ 440,00
Bond v ouderen Dieteren	57	€ 5,00	€ 500,--	€ 285,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.035,00	€ 683,00	€ 1.352,00
Bejaarden/ Inva Susteren	68	€ 5,00	€ 500,--	€ 340,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.090,00	€ 1.171,00	€ 919,00
Ouderenver. Mariaveld	116	€ 5,00	€ 500,--	€ 580,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.330,00	€ 2.315,00	€ 15,00
Bond van Ouderen N'stdt	50	€ 5,00	€ 500,--	€ 250,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.000,00	€ 1.840,00	€ 160,00
SOGS		€ 5,00	€ 500,--	€ -	€ 1.250,00	€ 24.500,00	€ 26.250,00	€ 25.950,00	€ 300,00
Senioren kern Echt	372	€ 5,00	€ 500,--	€ 1.860,00	€ 1.250,00	€ 1.242,00	€ 4.852,00	€ 3.508,00	€ 1.344,00
Kbo Roosteren	109	€ 5,00	€ 500,--	€ 545,00	€ 1.250,00	€ -	€ 2.295,00	€ 1.061,00	€ 1.234,00
Totaal	1885	€ -	€ 7.000,--	€ 9.425,00	€ 17.500,00	€ 34.195,00	€ 68.120,00	€ 54.401,00	

Bijlage 8: Centraal loket/informatiepunt

Binnen SWE is ten behoeve van ouderen en mensen met een functiebeperking de mogelijkheid aanwezig gericht informatie te verstrekken. In combinatie met de taak van de ouderenadviseurs is een verdere uitwerking mogelijk. Ook de gemeente Echt-Susteren is in het kader van haar dienstverlening aan de burgers bezig met de ontwikkeling van een dienstverleningspakket. In het kader van het kernenbeleid is een ambassadeur binnen de gemeente actief.

Daarnaast zijn er nog andere aanbieders van informatie. De gemeente zal dan ook met SWE en andere aanbieders van diensten aan ouderen afspraken maken over de invulling en uitvoering van een centraal loket/informatiepunt voor ouderen.

Uitgangspunt dient echter de lokale situatie te zijn alsmede de mogelijkheid van bezoeken bij ouderen thuis. Ook de bereikbaarheid dient voor ouderen optimaal te zijn. Daarnaast dient bovenstaande binnen de financiële beleidskaders te worden gerealiseerd.

Om tot een realisatie van een centraal loket/informatiepunt te komen zal de gemeente Echt-Susteren met de diverse aanbieders een plan van aanpak opstellen en vanuit de daaruit voortvloeiende actiepunten een en ander stapsgewijs realiseren.

Aandachtspunten bij realisatie van een centraal loket/informatiepunt zijn:

- de cliënt (oudere) dient centraal te staan
- er dient objectieve informatieverstrekking plaats te vinden
- het dient laagdrempelig te zijn
- de vraag aan het loket moet volledig, integraal kunnen worden beantwoord met aandacht voor de vraag achter de vraag en voor zorgpatronen
- een loket geen fysieke plaats hoeft te zijn omdat ouderen niet altijd naar een loket kunnen gaan in verband met mobiliteit en afstand (in kilometers als in gevoel)
- de opzet dient een lokaal karakter te hebben, uitgaande van de specifieke wensen uit de kernen.

Bijlage 9: Klussendienst

Omschrijving

Het gaat hier om het verrichten van kleine klusjes in en om de woning bij ouderen en mensen met een functiebeperking (handicap), die niet (meer) kunnen terugvallen op familie en bureu. De klussen worden uitgevoerd door 'handige' vrijwilligers, die worden begeleid door agogisch geschoolde medewerkers. De klussen zijn beperkt van omvang (hiervoor is een lijst opgesteld) en een beperkte tijdsduur maximaal één dagdeel werk. De dienstverlening heeft een aanvullend karakter dat wil zeggen is niet concurrerend met reguliere bedrijven. De ouderen betalen een bijdrage per vastgestelde klus en de materiaalkosten. Dit project kan worden uitgebreid tot een project tot zogenaamde 'buurtconciërge'.

Bijlage 10: Ouderenadvisering en cursuswerk

Doel en korte omschrijving

De kern van ouderenadvisering is gelegen in het met raad en daad bijstaan van ouderen die moeite krijgen, of al langer hebben, met de voortzetting van een zelfstandige bestaanswijze. De 'raad' verwijst naar informatie en advies, de 'daad' naar bemiddeling en begeleiding. Het doel van ouderenadvisering is cliënten en/of hun cliëntensysteem die ondersteuning te geven die nodig is om als oudere zelfstandig te (blijven) functioneren en ervoor te zorgen dat ouderen keuzes kunnen maken die zo veel mogelijk overeenstemmen met hun wensen en behoeften. Ouderenadvisering richt zich hierbij op het geven van informatie en advies aan de zelfstandig wonende oudere op het terrein van wonen, welzijn, zorg en financiën. Vanuit het oogpunt van preventie speelt ouderenadvisering ook een belangrijke rol. Ouderenadvisering bevordert dan ook het welzijn en draagt bij aan het verbeteren van de kwaliteit van leven. De ouderenadvisering heeft bijzondere aandacht voor de kwetsbare ouderen. Deze ouderen hebben vaak meervoudige hulpvragen, een beperkt aantal mantelzorgers, een verminderd regelvermogen, een afname in de mobiliteit en beschikken vaker over beperkte financiële middelen. Voor deze groep ouderen is naast informatie en advies ondersteuning en begeleiding van groot belang.

Daarnaast kunnen er ook preventieve welzijnsbezoeken vanuit het ouderenwerk worden afgelegd.

Deze zijn in hoofdzaak gericht op het leggen en onderhouden van contacten met de doelgroep en het geven van algemene voorlichting over hulp, activiteiten en voorzieningen voor ouderen. De verdere invulling van het bezoek varieert van een gezelligheidsbezoek tot een gestructureerd gesprek waarbij aan de hand van een vragenlijst of checklist inzicht wordt verkregen over de woon, leef- en gezondheidssituatie. Hierdoor kunnen problemen vroegtijdig worden gesignaleerd en kan eventueel worden doorverwezen naar andere hulpverleners of instanties.

Ook variëren de projecten wat betreft het aantal bezoeken per oudere (van een eenmalig bezoek tot een jaarlijks terugkerend bezoek) en wat betreft het type uitvoerenden (beroepskrachten of vrijwilligers).

Er zijn geen gegevens bekend over de effecten van dergelijke projecten. Wel zijn diverse procesevaluaties gedaan waaruit over het algemeen blijkt dat het belang van het project door alle betrokkenen wordt onderschreven. Men ziet de huisbezoeken als een nuttige aanvulling op de overige activiteiten. De bezochte ouderen waarderen de bezoeken zeer. De deskundigheid van de huisbezoekers lijkt een rol te spelen bij het al dan niet bereiken van de doelstellingen van de projecten. Met name het werken met vrijwilligers bleek naast voordelen ook een aantal nadelen te kennen. Zo is het moeilijk om voldoende bekwame vrijwilligers te vinden en kost de begeleiding van vrijwilligers veel tijd. Voor de vrijwilligers is het van belang dat zij rollen goed blijven onderscheiden. Het is niet de bedoeling om vriendschappen op te bouwen of dat er bemiddeling naar voorzieningen of regelingen plaatsvindt. In de praktijk vloeit dat er echter wel vaak uit voort.

Een andere vorm is van huisbezoeken als methode voor activering en het doorbreken van sociaal isolement is het '**Activerend huisbezoek**'. Activerend huisbezoek is bedoeld voor ouderen vanaf ongeveer 55-jarige leeftijd die het even niet alleen redden doordat een aantal problemen zich opstapelt (problemen sociale

netwerk, moeizame contacten kinderen, afnemende gezondheid, financiële problemen etc.). Vaak is zo'n situatie tijdelijk en kan praktische en sociale steun voldoende zijn om er weer bovenop te komen. De activeringsmethode bestaat uit drie stappen:

- a. situatieverheldering
- b. perspectiefontwikkeling
- c. actieondersteuning

De werving van ouderen voor het project loopt langs verschillende wegen. Een belangrijke signalerende functie is weggelegd voor het ouderenwerk. Ouderenwerkers die zien dat het niet goed gaat bij iemand of dat een oudere wel een steuntje in de rug kan gebruiken, kunnen ouderen attenderen op en aanmelden voor het Activerend huisbezoek.

De activerende huisbezoeken worden uitgevoerd door vrijwilligers die een training in de methode hebben gekregen (deze training duurt ongeveer tien dagdelen). Ze bieden een luisterend oor en helpen iemand zijn gedachten weer helder te krijgen. De ervaring met dit project in verschillende plaatsen in het land laat zien dat ouderen baat hebben bij de bezoeken van de vrijwilliger. De ouderen om wie het bij Activerend huisbezoek gaat, hebben problemen, staan voor belangrijke keuzes, krijgen te maken met verlies en beperkingen en staan soms met de rug tegen de muur. Toch is de stap naar de professionele hulpverlening vaak te groot. Door de zaken eens op een rijtje te zetten met een vrijwilliger, die een luisterend oor biedt en kritische vragen stelt, krijgen de ouderen weer wat lucht en meer grip op hun situatie.

Ook is het mogelijk voorlichting en preventieve informatie aan ouderen groepsgewijs aan te bieden.

Op dit moment wordt alleen ouderenadvisering door SWE uitgevoerd. Wel hebben in het verleden preventieve huisbezoeken bij ouderen in Echt en Susteren plaatsgevonden.

Binnen het cursuswerk dient nadrukkelijk op het feit te worden gewezen dat er verschillende aanbieders van cursussen zijn. Het aanbod van een welzijnsinstelling op het gebied van scholing en educatie is anders dan een instituut voor volwasseneducatie. Voor een welzijnsinstelling nemen de aspecten als **ontmoeting** en **activering** een belangrijke plaats in en is het niveau van scholing van minder belang. De gemeente stimuleert in dit opzicht dan met name cursussen e.d. waar ontmoeting, activering en zelfstandig kunnen blijven wonen een rol spelen. Uitgangspunt voor de gemeente is het voldoen aan een behoefte voor inhoudelijke scholing en benadrukt het sociale aspect. Voorbeelden voor deze cursussen zijn het koken voor mannen, computercursussen en het omgaan met nieuwe media zoals internet, domotica, e.d.